

Rate of advertising:	
1 column, 1 week.....	\$1.00
1 column, 2 weeks.....	\$1.75
1 column, 3 weeks.....	\$2.50
1 column, 4 weeks.....	\$3.25
1 column, 5 weeks.....	\$4.00
1 column, 6 weeks.....	\$4.75
1 column, 7 weeks.....	\$5.50
1 column, 8 weeks.....	\$6.25
1 column, 9 weeks.....	\$7.00
1 column, 10 weeks.....	\$7.75
1 column, 11 weeks.....	\$8.50
1 column, 12 weeks.....	\$9.25
1 column, 13 weeks.....	\$10.00
1 column, 14 weeks.....	\$10.75
1 column, 15 weeks.....	\$11.50
1 column, 16 weeks.....	\$12.25
1 column, 17 weeks.....	\$13.00
1 column, 18 weeks.....	\$13.75
1 column, 19 weeks.....	\$14.50
1 column, 20 weeks.....	\$15.25
1 column, 21 weeks.....	\$16.00
1 column, 22 weeks.....	\$16.75
1 column, 23 weeks.....	\$17.50
1 column, 24 weeks.....	\$18.25
1 column, 25 weeks.....	\$19.00
1 column, 26 weeks.....	\$19.75
1 column, 27 weeks.....	\$20.50
1 column, 28 weeks.....	\$21.25
1 column, 29 weeks.....	\$22.00
1 column, 30 weeks.....	\$22.75
1 column, 31 weeks.....	\$23.50
1 column, 32 weeks.....	\$24.25
1 column, 33 weeks.....	\$25.00
1 column, 34 weeks.....	\$25.75
1 column, 35 weeks.....	\$26.50
1 column, 36 weeks.....	\$27.25
1 column, 37 weeks.....	\$28.00
1 column, 38 weeks.....	\$28.75
1 column, 39 weeks.....	\$29.50
1 column, 40 weeks.....	\$30.25
1 column, 41 weeks.....	\$31.00
1 column, 42 weeks.....	\$31.75
1 column, 43 weeks.....	\$32.50
1 column, 44 weeks.....	\$33.25
1 column, 45 weeks.....	\$34.00
1 column, 46 weeks.....	\$34.75
1 column, 47 weeks.....	\$35.50
1 column, 48 weeks.....	\$36.25
1 column, 49 weeks.....	\$37.00
1 column, 50 weeks.....	\$37.75
1 column, 51 weeks.....	\$38.50
1 column, 52 weeks.....	\$39.25
1 column, 53 weeks.....	\$40.00
1 column, 54 weeks.....	\$40.75
1 column, 55 weeks.....	\$41.50
1 column, 56 weeks.....	\$42.25
1 column, 57 weeks.....	\$43.00
1 column, 58 weeks.....	\$43.75
1 column, 59 weeks.....	\$44.50
1 column, 60 weeks.....	\$45.25
1 column, 61 weeks.....	\$46.00
1 column, 62 weeks.....	\$46.75
1 column, 63 weeks.....	\$47.50
1 column, 64 weeks.....	\$48.25
1 column, 65 weeks.....	\$49.00
1 column, 66 weeks.....	\$49.75
1 column, 67 weeks.....	\$50.50
1 column, 68 weeks.....	\$51.25
1 column, 69 weeks.....	\$52.00
1 column, 70 weeks.....	\$52.75
1 column, 71 weeks.....	\$53.50
1 column, 72 weeks.....	\$54.25
1 column, 73 weeks.....	\$55.00
1 column, 74 weeks.....	\$55.75
1 column, 75 weeks.....	\$56.50
1 column, 76 weeks.....	\$57.25
1 column, 77 weeks.....	\$58.00
1 column, 78 weeks.....	\$58.75
1 column, 79 weeks.....	\$59.50
1 column, 80 weeks.....	\$60.25
1 column, 81 weeks.....	\$61.00
1 column, 82 weeks.....	\$61.75
1 column, 83 weeks.....	\$62.50
1 column, 84 weeks.....	\$63.25
1 column, 85 weeks.....	\$64.00
1 column, 86 weeks.....	\$64.75
1 column, 87 weeks.....	\$65.50
1 column, 88 weeks.....	\$66.25
1 column, 89 weeks.....	\$67.00
1 column, 90 weeks.....	\$67.75
1 column, 91 weeks.....	\$68.50
1 column, 92 weeks.....	\$69.25
1 column, 93 weeks.....	\$70.00
1 column, 94 weeks.....	\$70.75
1 column, 95 weeks.....	\$71.50
1 column, 96 weeks.....	\$72.25
1 column, 97 weeks.....	\$73.00
1 column, 98 weeks.....	\$73.75
1 column, 99 weeks.....	\$74.50
1 column, 100 weeks.....	\$75.25

LIETUVA

Preke apgarsinim:	
1 colina, 1 kolona, per metra.....	\$1.00
1 colina, 2 kolona, per metra.....	\$1.75
1 colina, 3 kolona, per metra.....	\$2.50
1 colina, 4 kolona, per metra.....	\$3.25
1 colina, 5 kolona, per metra.....	\$4.00
1 colina, 6 kolona, per metra.....	\$4.75
1 colina, 7 kolona, per metra.....	\$5.50
1 colina, 8 kolona, per metra.....	\$6.25
1 colina, 9 kolona, per metra.....	\$7.00
1 colina, 10 kolona, per metra.....	\$7.75
1 colina, 11 kolona, per metra.....	\$8.50
1 colina, 12 kolona, per metra.....	\$9.25
1 colina, 13 kolona, per metra.....	\$10.00
1 colina, 14 kolona, per metra.....	\$10.75
1 colina, 15 kolona, per metra.....	\$11.50
1 colina, 16 kolona, per metra.....	\$12.25
1 colina, 17 kolona, per metra.....	\$13.00
1 colina, 18 kolona, per metra.....	\$13.75
1 colina, 19 kolona, per metra.....	\$14.50
1 colina, 20 kolona, per metra.....	\$15.25
1 colina, 21 kolona, per metra.....	\$16.00
1 colina, 22 kolona, per metra.....	\$16.75
1 colina, 23 kolona, per metra.....	\$17.50
1 colina, 24 kolona, per metra.....	\$18.25
1 colina, 25 kolona, per metra.....	\$19.00
1 colina, 26 kolona, per metra.....	\$19.75
1 colina, 27 kolona, per metra.....	\$20.50
1 colina, 28 kolona, per metra.....	\$21.25
1 colina, 29 kolona, per metra.....	\$22.00
1 colina, 30 kolona, per metra.....	\$22.75
1 colina, 31 kolona, per metra.....	\$23.50
1 colina, 32 kolona, per metra.....	\$24.25
1 colina, 33 kolona, per metra.....	\$25.00
1 colina, 34 kolona, per metra.....	\$25.75
1 colina, 35 kolona, per metra.....	\$26.50
1 colina, 36 kolona, per metra.....	\$27.25
1 colina, 37 kolona, per metra.....	\$28.00
1 colina, 38 kolona, per metra.....	\$28.75
1 colina, 39 kolona, per metra.....	\$29.50
1 colina, 40 kolona, per metra.....	\$30.25
1 colina, 41 kolona, per metra.....	\$31.00
1 colina, 42 kolona, per metra.....	\$31.75
1 colina, 43 kolona, per metra.....	\$32.50
1 colina, 44 kolona, per metra.....	\$33.25
1 colina, 45 kolona, per metra.....	\$34.00
1 colina, 46 kolona, per metra.....	\$34.75
1 colina, 47 kolona, per metra.....	\$35.50
1 colina, 48 kolona, per metra.....	\$36.25
1 colina, 49 kolona, per metra.....	\$37.00
1 colina, 50 kolona, per metra.....	\$37.75
1 colina, 51 kolona, per metra.....	\$38.50
1 colina, 52 kolona, per metra.....	\$39.25
1 colina, 53 kolona, per metra.....	\$40.00
1 colina, 54 kolona, per metra.....	\$40.75
1 colina, 55 kolona, per metra.....	\$41.50
1 colina, 56 kolona, per metra.....	\$42.25
1 colina, 57 kolona, per metra.....	\$43.00
1 colina, 58 kolona, per metra.....	\$43.75
1 colina, 59 kolona, per metra.....	\$44.50
1 colina, 60 kolona, per metra.....	\$45.25
1 colina, 61 kolona, per metra.....	\$46.00
1 colina, 62 kolona, per metra.....	\$46.75
1 colina, 63 kolona, per metra.....	\$47.50
1 colina, 64 kolona, per metra.....	\$48.25
1 colina, 65 kolona, per metra.....	\$49.00
1 colina, 66 kolona, per metra.....	\$49.75
1 colina, 67 kolona, per metra.....	\$50.50
1 colina, 68 kolona, per metra.....	\$51.25
1 colina, 69 kolona, per metra.....	\$52.00
1 colina, 70 kolona, per metra.....	\$52.75
1 colina, 71 kolona, per metra.....	\$53.50
1 colina, 72 kolona, per metra.....	\$54.25
1 colina, 73 kolona, per metra.....	\$55.00
1 colina, 74 kolona, per metra.....	\$55.75
1 colina, 75 kolona, per metra.....	\$56.50
1 colina, 76 kolona, per metra.....	\$57.25
1 colina, 77 kolona, per metra.....	\$58.00
1 colina, 78 kolona, per metra.....	\$58.75
1 colina, 79 kolona, per metra.....	\$59.50
1 colina, 80 kolona, per metra.....	\$60.25
1 colina, 81 kolona, per metra.....	\$61.00
1 colina, 82 kolona, per metra.....	\$61.75
1 colina, 83 kolona, per metra.....	\$62.50
1 colina, 84 kolona, per metra.....	\$63.25
1 colina, 85 kolona, per metra.....	\$64.00
1 colina, 86 kolona, per metra.....	\$64.75
1 colina, 87 kolona, per metra.....	\$65.50
1 colina, 88 kolona, per metra.....	\$66.25
1 colina, 89 kolona, per metra.....	\$67.00
1 colina, 90 kolona, per metra.....	\$67.75
1 colina, 91 kolona, per metra.....	\$68.50
1 colina, 92 kolona, per metra.....	\$69.25
1 colina, 93 kolona, per metra.....	\$70.00
1 colina, 94 kolona, per metra.....	\$70.75
1 colina, 95 kolona, per metra.....	\$71.50
1 colina, 96 kolona, per metra.....	\$72.25
1 colina, 97 kolona, per metra.....	\$73.00
1 colina, 98 kolona, per metra.....	\$73.75
1 colina, 99 kolona, per metra.....	\$74.50
1 colina, 100 kolona, per metra.....	\$75.25

Nr. 14

CHICAGO, ILL., SUBATA, 3 Balandžio (April) 1897 m.

Metas V.

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

The Lithuanian Weekly

"LIETUVA"

Published at Chicago, Ill., every Saturday.

Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed:

A. OLSZEWSKI,

924 33rd St., Chicago, Ill.

Nedėlinis laikraštis

"LIETUVA"

Išleista kas Subata Chicago, Ill.

Kasduoju ant metų:

AMERIKOJE.....\$2.00

UŽMARE.....\$3.00

"Lietuvos" spaustuvė spausdina visokios Knigas, Konstitucijas ir visokių kitus druskus lietuviškai, lenkiskai ir angliskai.

Darbaatlėka gražiai, greitai ir pigiai.

Užsirašant "Lietuvą" ir prisijungiant pinigų už ją, kaip ir su visais kitais laikraščiais, visada reik uždegti užskaitą:

A. OLSZEWSKI,

924 33rd St., Chicago, Ill.

Politiszkos žinios.

—

Turkija, Grekija ir Europos wiespatystės.

Nė paliepiamas Europos wiespatystę, nusistatę Grekijos raudui sugražinti savo kariuomenę nuo salos Kretos, nė blokavimas Kretos portų, nė atsiliepė ant stovio dalykų. Grekija nė paklausė paliepiamo Europos wiespatystę: jos kariuomenė, kaip buvo ant Kretos, kaip ir tebistovi. Europos laivynų wiespatystę, kaip buvo ant Kretos, kaip ir tebistovi. Europos laivynų wiespatystę, kaip buvo ant Kretos, kaip ir tebistovi.

Grekonys siunčia savo kariuomenę prie Turkijos rubežiaus; tą patį daro ir Turkija. Grekijos karaliaus paskyrė kunigaikštį Konstantiną į wiespatystę grekizkos kariuomenės Tesalijoje, taigi ešanzijos prie Turkijos rubežių. Czia jau atsitiko keletas mažų susirėmimų turkų su grekonais. Turkijos sultanas išdėwė paliepiamą susaukti jau seniaus paleistuos kareivius atgal į tarnystę. Ant to paliepiamo wiespatystę albaniečių atsakė tiesiog, kad jie neis į kariuomenę, nė ims dalyvumo karę Turkijos su Grekija.

Europos wiespatystės, bauginamosi užgimimo karę tarp Turkijos ir Grekijos, nutarė pareikalauti wėl nuo Grekijos atitraukti surinktą kariuomenę nuo Turkijos rubežių; tokį jau paliepiamą rengiasi siųsti ir Turkijai. Ką gi wienok darys, jeigu grekonys to paliepiamo nepaklausys, kaip nė nepaklausė jau ano, kuriuomenę jie pasitraukė nuo Kretos? Ant priwertimo Grekijos, Wokietija užmanė blokuoti grekizkus portus; prie to wienok užmanymo nė nori prisidėti nė Prancuzija, nė Anglija, nė Italija. Izs to matyt, kad tarp Europos wiespatystę nėra isz tikro sutikimo. Jeigu jos iki szio nėw dar laikosi kruwoje, tai wien todėl, kad esant nęw kruwoje, ge-

riaus wiena kita gal daboti ir tokiu budu stabdyti norus per daug godžių. Zinoma, godžiausia tarp jų yra Maskolija, bet kad kitos wiespatystės, nėiszkiriant ir Prancuzijos, nė wisame jos godumui pritaria, o pajiegos Maskolijos dar per mažos, idant ji isz Turkijos waldybų galėtu, prieszais Europos norus, paimti wisą, ko geidžia, todėl tai Maskolija dabar ir geidžia didelę tarp Europos wiespatystę karę už Turkijos waldybų pasidalinimą toliaus nustumti, kada ji į tokią karę pati bus geriaus pasirengusi. Jeigu Grekija prieszinasi Europos įsakymams, tai turbūt, prie tokio prieszinimosi, kokia nors isz Europos wiespatystę karę. Be pritarimo Grekija isz tikro nė drystų prieszintis Europos įsakymams.

Wokietija ir Anglija.

Neseniai Anglijos laikraszciai pradėjo rasiuoti, buk dabartinis Wokietijos ciecorius, Wilhelm, isz proto iszėjo. Zinoma, apie beprotystę sawo waldono geriausiu turėtu žinoti pats wokiecziai; tuom tarpu wokieczų laikraszciai, nors ir nė wisu pritaria mie-riams sawo waldono, bet apie ligą ypacz gi apie jo proto ligą, nieko nerazso; taigi ir anglijonų paleistas paskalas pasirodo neteisingu. Bet kodėl tokį paskalą paleido angliški laikraszciai? Be prieszties jie to nepadarė. Prieszstis to apsiereiskė dabar. Kaip žinote, Wokietijos raudas reikalauja nuolatini pinigų ant sudrūtinimo karizkos laivynės. Laiwynė jai nėra neabutinai reikalinga nė karę su Prancuzija, nė su Maskolija, nė į jas woksizka kariuomenę wisada gal prisi-griebti per sawą rubežių. Berods rubežių karę gal sziek tiek uszelpti žemės kariuomenę, bet wisgi nė ant tiek, kiek kasduoju pa-dirbdinimas karizkos laivyni. Tai gi daugindama skaitlių karizkos laivyni, Wokietija rengiasi į karę nė tiek su arcziausiais sawo kaimynais, kiek su Anglija. Wokietijos ciecorius nė kartą iszitarė, kad jis nepradės karę priesz Prancuzija, jeigu paskutinė ant Wokietijos nė užpuls; ant tokių iszlygų buvo padaryta Wokietijos sutartis su Maskolija, apie kurią sawo laike Bismark buvo apgarsinęs. Wokietija nenori užimti nė jokių daugiaus karizkų nuo sawo kaimynų, kadangi, kaip pasirodo su užimtoms nuo prancuzų Alzacija ir Lotaringija, sunku jas paskui suwaldyti; waldymas swetimų gniwalų apgywentų pakraszcų tik mažina wiespatystės pajiegas. Wokiecziams wienok anksta kitose musų žemės dalyse: į pradėjusi wėlai twerti kolonijas, norėtu jų kuo daugiaus užimti, tuom tarpu wisus tuos norus stabdo anglijonys. Wokietija todėl wisur stengiasi remti Prancuzija ir Maskolija kituose krasztuose, wisap wokieczijos ciecorius gerinosi anodwim wiespatystėm. Ant galo užmanė, per tarpinkystę Maskolijos, susijungti į kruwą Wokietijai, Prancuzijai ir Maskolijai ir pradėti karę su Anglija ir tą sumusęs, pasidilinti jos waldybas sziteip: Maskolijai patektu Indijos, Prancuzijai Sziaurinės ir Widurinės Afrikos angliškos waldybos, Wokietija gi užimtu Pietinės Afrikos, Australijos ir Oceanijos angliškas waldybas. Ant tokio užmanymo Wokietijos ciecoriaus, kaip sako, pristėjo Maskolija, nė nor pristoti wien Prancuzija. Dabnolę apie tą Wokietijos cieco-

riaus užmanymą anglijonys, pirmausi sawo laikraszciausie apgarsino, buk jis nustoję proto ir tuojaus potam atkako į Prancuziją Anglijos ministerių prieszdės, Sallisbury, idant perkaltėti abedumui pritaria, o pajiegos Maskolijos dar per mažos, idant ji isz Turkijos waldybų galėtu, prieszais Europos norus, paimti wisą, ko geidžia, todėl tai Maskolija dabar ir geidžia didelę tarp Europos wiespatystę karę už Turkijos waldybų pasidalinimą toliaus nustumti, kada ji į tokią karę pati bus geriaus pasirengusi. Jeigu Grekija prieszinasi Europos įsakymams, tai turbūt, prie tokio prieszinimosi, kokia nors isz Europos wiespatystę karę. Be pritarimo Grekija isz tikro nė drystų prieszintis Europos įsakymams.

Ispanija ir jos waldybos.

Ispanizkas ministerių prieszdės, Conovas del Castillo, ant parlamento susirinkimo apreiszkė, kad maizstai ant Kubos neuzilgo bus užbaigti. Kaip wienok pasibaigs ten maizstai, nė pasakė: ar iszpanijonys atsiskaks nuo waldymo salos, kuri teip daug pinigų suėda, ar pasitiki pergalėti galutinai maizstus? Nors czia tuom tarpu maizstą ir pergalėtu, tai nėra abejonės, kad jie wėliaus nžiks. Salos gywentojai pakėlė maizstą todėl, kad jie buvo iszpanijonų prispausti, apsunskiti neiszasakytai dideliais mokeszciais. Nuolatini kylanti pasikėlimai daug kasztawo pinigų. Ispanijos raudas, ant apwaldymo pasikėlusį, užtraukė skolas ir krowęjas ant kubiečių sprando, mokeszcų padalinimas neteisingas: nuo jų mokėjimų daugelis yra paliusuotų, todėl likusieji, mokanti mokeszcius gywentojai nė gal jų pakelti. Priesz dabartinis maizstas ant kiekwieno Kubos gywentojaus iszpuolė skolas po 650 dol., dabartiniai maizstai teipogi daug pinigų kasztawo, taigi skolas tik pasididins ir mokeszcims nuosimzcijų reikalas dar daugiaus pinigų. Isz kur juos galės imti gywentojai per maizstus sunaikintos salos?

Paskutinės nuo Kubos ateinan-cijos žinios paduoda apieswarbesnį nepasisekimą, kokai kubieczis pasiekė. Wienamė susirėmimė, netoli Cabazedos, kubiecziai likosi sumusėti. Pateko czia į iszpanijonų rankas kubiečių wadas, jeneruiz Rivera, užstojes ant wietos užmušto Maceo. Su juom pateko į nelaiswę wisu jo sztabo sanariai. Pats Rivera ir jo adjutantas Terry buvo paszuoti, paskutinis nuo jų paszowimų ir pasimirė. Nuo Gomezo nė ateina žinios, taigi nežiniu, ar jį kur iszpanijonys priespeitė, ar iszkirsė sawo pajiegas, nė drysta susiremti su iszpanijonų pajiegomis.

Ant Filipinų salų, nors iszpanijonys girišai, bet turbūt maizstai nesimazina. Nors ant salos Luzon, kur sutrauktos iszpanijonų pajiegos, gal susirėmimuse turinties geresnius giuklus iszpanijonims ir pasiseka maizstinijus pergalėti, bet jie sumusiti wienoj wietoj, susirensa kitoj ir isz netyečių užpildami, grasina iszpanizkai kariuomenę. Paimti ant jų wiesrų iszpanijonims nepasiseka. Kyla teipogi maizstai ir ant kitų salų. Czia apwaldyti maizstus iszpanijonams gal iszpulti dar sunkiaus, negu ant Kubos.

Pietinė Afrika.

Pietinėj Afrikoj užgimė jau didesni nesutikimai tarp Anglijos ir dwiejų czia esančių teip wadinamų burų republikų (ukinkų holandizkos kilmės, burais pramintų), Transvaalijos ir Orange. Aglijos laikraszciai pranesza, kad nėra kitokio iszėjimo Anglijai, kaip dar szį pawasari pradėti karę su burų republikoms; dar szį pawasari Anglija rengiasi siųsti į pietinę Afriką 60000 kariuomenę. Už pietinės Afrikos republikas užstoja Wokietija, taigi užpuolus wėl Anglijai ant jų sawistowų wiespatystę pietinės Afrikos, nežinia ką atsakys Wokietija: ar parems ji su sawo kariuomenę užpultas republikas? Jeigu remtu, tasų turėtų užgimti ir karę tarp Anglijos ir Wokietijos. Sunku wienok patikėti, i-

dant Wokietija, neturėdama atsakanczai drutos laivynės, pradėtu karę už Anglija, kuri galėtu nuo Wokietijos paweržti jos kolonijas. Gal but, kad Anglija, gerai žinodama apie silpnumą Wokietijos ant jurių, tyčia nori suskubinti karę su burų republikomis ir jas su wisu po Anglijos waldžia pamusėti. Wokietija rauda yra už Anglija drutesnė ant žemės, bet su žemės kariuomenė Anglija, nė į jos waldybas priesgriebti nesumusus pirma jos laivynės.

Prancuzai praszalino su wisu nuo sosto Madagaskaro karaliene, kuri po wieszinikystę prancuzų waldė ant salos. Prancuzai padėmė karaliene į nelaiswę ir iszwėdė ją ant prigulincijos prancuzams salos Reunion. Prieszstis to iszwėdimo yra ta, kad karalienė prigulėjo prie sukaltio priesz prancuzus ir rengėsi wėl gywentojus sukelti. Yra dar tarp karalienės ministerių teipogi prie sukaltio prigulinti. Prancuzai suėmė ir tuos.

Džiowa sergantis Maskolijos sosto ipedinis, Jurgis, brolis ciecoriaus Mikalojaus, atkako nuo li-gos gydyties į prancuzizkas waldybas sziaurinės Afrikos, Al-gery, bet nėra nė jokios wilies, jeigu neisgydyti, tai jo galą nors ant kiek laiko nutraukti.

Brazilijoj, pietinėj Amerikoj, waldžios kariuomeni nepasisekimą, kaip pargalėti maizstą. Raudas dabar paskyrė jenerolą Oscarą į wieszinikus kariuomenės iszklystos priesz maizstinijus.

Izs Lietuvos.

Izs Suwalkų rėdybos.

"Ukinjkas" pranesza, kad lietuwiai Suwalkų gubernijos po caro apwainikawymui džiagies isz numaznimo ant 10 metų žemės mokeszcų, apie ką buvo pargaryta iszleistame apwainikawymo dienoje ciecoriaus mani-feste. Tuom tarpu pasirodo, kad tas wisas manifestas Maskolijos Mikalojus yra wien prigawystė, arba amerikonzskai kalbant—didelis humbugas. Žemės mokeszciai likosi numazinti, bet ant tiek jau pakelti sienpinigiai. Tai gi per apwainikawymą, apart degtinės ant Chodinizsko lauko, Mikalojus niekuom sawo pawal-dinimo nė apdowojo.

Kaime Pakuonio, Suwalkų gubernijos, likosi uždėta kriksczonizka pardawinytis, kokios czia iki szio nė buvo. Parengė ją lietuwys.

Twana Kaune.

Nemunas ir Neris szį metą ties Kaunu nuplaukė 1 Kowo dienių; ant rytojaus wanduo upėse umai pakilo, nes daug

Isz Amerikos.

Žemės drebėjimai.

Daugelyj vietų daveši jausti žemės drebėjimai; jautė juos sietuose: Illinois, Vermont, Ontario ir Montreal. Drebejimai tie vienok ne buvo smarkūs ir traukėsi ne ilgai ir ne daug padirbo blėdies. Tik mieste Montreal augstesnių triobų kaminau su skilo.

Dovana isz dangaus.

Isz NETES, Mich. Forinose Co. F. Earle, apsigyvenęs netoli Sardus, dirbo girioje ir netikėtai išgirdo žvilpimą kokio ten puolancio daikto. Isz pradžių tikėjo, kad kas nors išsžovė ir kulka pralėkė jam pro ausį, bet pajieskojė kiek, surado vietą, kur tasai daiktas nupuoė: rado žemėj padarytą olą ir ją iškasė, ant kelių pėdų giliai rado vario smotą dar įkaitusi. Waris tasai turėjo nupulti isz dangaus.

Smarki audra.

Cairo, Ill. Šiautė čia audra ir wėtra. Mond Cityje wanduo upėj umai paklo. Bijosi, idant jis ne išardytų nupiltų damų. Žmonės krausto savo daigtus isz namų, idant wanduo jų ne nunesztu. East Cairo, Ky. Wėtra nuneszė gyvulių twartą, kuriame buvo 5 arklių ir 27 galvijai, daug kiaučių ir 3000 buselių kornų. Wiską sunesė į upę, kur teip gyvuliai, kaip ir grūdai pražuvo.

Žmogžudyste.

Apsigyvenęs Oaklande, Pa. Frank Nieliaun, mirtinai paszovė savo swainę, Stalockienę ir pats paskui paleido sau kulka į krutinę ir atliko ant wietos. Nieliaun moteris mat nesenai apledo wyrą ir persikraustė pas savo seserį. Čia atėjo žmogžudys ir pareikalavo nuo Stalockienės, idant padidintu ant pasimatymo su juom pacia, bet kad namų gaspadinė ne norėjo jo į namus įleisti, išsitraukė jis rewolverį, szovė pirma į Stalockienę, paskui gi pats persisžovė.

Explozija dirbtuwėj.

PHILADELPHIA, Pa. Chemiszkų iszdirbimų dirbtuwėj „Kapauno“, netoli miesto Philadelphios, atsi tiko smarki nitroglicerinos eksplozija, kurios trys darbininkai likosi ant wietos užmzsti, o 17 yra sužeisti. Explozija buvo teip smarki, kad iszgriovė wisas dirbtuwės triobas. Dirbtuwė ta dirbo dinamitą.

Turėjo daug paczių.

Wilmington, Del. Likosi čia suimtas James Gordy ir pasodytas į kalinį Georgetowne. Ap skystas jis yra už daugpatystę. Užsmaugė jis wieną isz savo moterų New Yorke ir kiek žino, turi dar apie 9 gywas; gal yra jų ir dar daugiaus. Wiena isz jo moterų paraszė pas prokuratorių, kad Gruožio mėnesį ji New Yorke isztekėjo už Gordy'o, bet po dwiejų sanwaiczių jaunawedys jau ją apledo. Kita isz Pittsburygo atsisaukė, kad ji Ruge-ėjo mėnesį isztekėjo už to paties wyro ir kada ją apledo, ji dažinojo, kad jos wyras turi moterį ir Chicagoj.

Miegodama numirė.

KENOSHA, Wis. Edna Bein, 12 metų dukterė farmerio Johno Bein, gyvenancio 6 mylios nuo Kenosha, 15 dieną Kowo užmigo ir nė jokiu būdu negalima buvo jos prikeliti; perezuts subatos dieną, nepadusai ir pasimirė.

Chiniecio laidotuws.

St. Louis, Mo. Atsiubuwo čia laidotuws chiniecio Lee Pon, ant ko susirinko daug chiniecių ne tik isz St. Louis, bet ir isz kitų Amerikos miestų. Pirmiausiai jojo trys chiniečiai, paskui ėjo chinizski muzikantai, kurie griežė wisokias chinizskas melodijas, toliau wiskizski muzikantai, kurie linksmino ant szermeny susirinkusius wisokias linksmais szokiais. Tarp 7 ir 8 uyezicos buwo pastatyta platforma, ant jos stalai su wisokiais walgiais. Grabas buwo pastatytas po balta uždanga; kunigai baltai apsirėdę kalbėjo sawo maldas prie numirėlio, chiniečiai gi susirinkę, wiens po kitam prisirintę prie stalų, dėjo aukas-diewams ir nu-

mirusio dwasisi; paleido fejerwerkus ir paskui, su grabu numirusio, nutraukė ant Wesleyanu kapinių. Prie kapo maldos ir ceremonijos greitai pasibaigė.

Wetra ir gaisras.

PORSMOUTH, Va. Laike didelės wėtros užgimė čia gaisras, kuris padirbo blėdies ant 100,000 dol. Wėtra neszojo deganczius medzius per miestą ir platino ugnį po wisus jo krasztus; tokiu būdu užneszė gaisrą ant katalikizkos bažnyčios, kuri ir sudegė.

Miestą Austin, Tex., perezuts nedėlios dieną, po pietų, atlankė smarkus sukurs, kurisai mieste ir aplinkinėse daug pridirbo blėdies; užgriovė daug triobių; kitių gi nunesziojo stogus; iszrovė medzius soduose ir ant uyezčių. Iszgriovė teipogi keletą elektrizkų bokstų. Bažnyčios ir uniwersiteto nuneszė stogus.

Pirgėre.

ALENSVILLE, Ky. Trys miesto urėdninkai: Russel, Snowden ir Short iszwažiawo ant mažos waltelės ant gilaus didelio prudo pasiwažinėti, bet, nežinia dėl kokios priezasties, waltelė apwirtu ir wažiuojanti iszpuolė. Niekas ne matė ir negirdėjo skęstanczių szauksmo—taigi wisi trys prigėrė. Giminės jų, užtėmyję apwirtusią waltelę, suprato, kas atsitiko; kunų prigėrėlių wienok dar nesurado.

Miesto urėdninkai po sudu.

Buffalo, N.Y. 10 miesto urėdninkų pateko po sudu už wisokius nusidėjimus. Po sudu pateko ir Slotzer, užweizėtojas ligonbuczių ir beturczių namų. Toliaus apskusti yra ir 8 pawieczio urėdninkai. Jie mat už miesto pinigų keliawo į New Yorką newa dėl peržiurėjimo tenykszczių ligonbuczių, bet ten nukukė apie ligonbuczius nesirupino, tik linksminosi.

Wulkano iszsiweržimas

Iszsiweržimas wulkano Colima, Meksike, yra smarkesnis negu kada nors. Žemės drebejimai ir dumai besiweržiantis isz widurio kalno apsiwėzskė pirmiausiai keli žmonės atgal. Po tam pasirodė jau ugnis ir pradėjo weržtiesi ugninis skystimas. Lawa (ugnis s skystimas) isz widurio kalno isz pradžių tekėjo isz palengwo, bet paskui ėjo wis smarkyn ir tekėjo ant apaczioj čsanczių kaimų. Gywentojai jų iszbėgiojo. Dwi dideli plantacijos degantis skystimas su wisu isznaikino. Tas turės atsitikti ir su apaczioj ant lawos kelio čsanczių kaimais.

Smarki wetra.

Pakrantėse szeto Washingto no, ypacz apie Tacoma, siautė smarki wėtra, kuri berods mieste ne daug padarė blėdies, bet užtatui aplinkinėse iszgriovė daug farmų, giriose medzius isz szaknų iszrowė. Ant farmų po griuwėsiu iszgriautų farmų rado ir keletą užmzstų; sužeistų, žinoma, yra daugiaus. Telegrafų stulpus wėtra iszwartė teip, kad, kol telegrafų nesutaisys, isz čia ir žinių negalima gauti.

Nelaimė ant geležinkelio.

ATLANTA, Ga. Pasażierinis trukis Southern geležinkelio, bėgant isz Atlanta, netoli Blacksburg, S. D. iszszoko isz rėlių; penki wagonai iszdalis susidaužė. Prie to diktai trukio tarnų likosi skaudžiai apkultų; skaudžiausiai ir sunkiausiai apskulė majoras Mourfield, paczo klerkas isz Atlantos: turi jis sunkius apskulimus kairiojo szono ir galwos.

Geras radnys.

Lenkizskas laikrasztis „Iskra“ paduoda sekanczią žinią. Subatoj po pietų buwo iszmokesnis darbininkų Beaver Brock kastynių, netoli Hazleton, Pa. Kalnakasiai: Juozas Mizerski ir John Owens ėjo keliu teipogi ant iszmokeszczių uždabio. Prie kelio, grabėj patėmyjo gulintį skurinį maišelį. Atidarė jį ir persitikirino, kad widuryj yra pinigai. Suprato, kad tuos pinigus turėjo pamesti paymaster, kurisai turėję darbininkams uždabį iszmokėti, todėl tai pasiskubino ir atėjo

į iszmokėjimo biurą. Kompanijos urėdninkai tikrai nežinojo, kad jie pametė pinigų, tikėjo, kad jie likosi pawogti, todėl nužėrdėdami wiens kitą, kaltino newa už pinigų pawogimą ir koliojosi tarp sawų. Tasyk Mizerski priartiawo ir atidawė pamatus pinigų, kurių buwo rastame maišelįj apie 11000 dol. Toliaus jau iszmokesnis ėjo be jokiu kliuczių.

Amerikonys Ryme.

Popiezius atlaikė Szwento Petro bažnyčioj, Ryme, miszias, ant kurių buwo atėję isz swetiųjų žemių apie 100 žmonių pasweikinti popiezių, o tarp jų 30 amerikiecių. Amerikonys buwo isz szetų: New York, Massachusetts, Connecticut ir New Jersey. Po miszių, popiezius priėmė sweiczis ir laikė jį su kalba, paskui priėmė atkakusiu dawanas. Kunigas Throop padawanoj nuo wardo amerikonių baltą szilkinę kepurę pilną auksoinių pinigų. Popiezius liėpė pinigų iszberti ant altoriaus, kepurę gi tuojaus užsidėjo ant galwos, o sawą, kurią iki szio neszojo, uždėjo ant galwos kun. Throop. Sugrižus amerikiečiams į hotelį, popiezius nusintė jiems ant atminties cidabrinį medalį su iszplautu ant jo sawo paweikslu.

Sudegė waikai.

DES MOINES, Ja. Apsigyvenęs miestelij Laddsdale, Frank Panrod, jo moteris, 12 metų sunus iszėjo į bažnyčią; moteris paėmė su sawim ir sawo kudykį, na mieje gi pasiliko penketas waikai, isz kurių wiriausias 10 metų, o jauniausias 3 metų. Buwant tėwams bažnyčioj, napaui užsidėjo ir ugnyje pražuwo ir wisi namieje palikti waikai. Nuo ko užgimė ugnis, tikrai nežinia; mena wienok, kad sudegė waikai buwo pirma iswiweržusį plėszkų užmzstų ir tie, norėdami sawo darbą užlepti, iszplėszė namus, juos padegė ir tokiu būdu užmzstų jį pirmą waikai, sudegė.

NEW YORK. 28 d. Kowo, ant laiwo Clive, atkako čia 1119 italiskų ateiwų. Teip daug ant wieno laiwo ateiwų iki szio dar niekada čia ne atkako.

Isz darbo lauko.

Wokietijos parlamente, laiwynės mini-teris iszsiarė, kad kiekwienas darbininkas rando dirbtuwėse, kurisai iszsiarė sawo prilkunkumų socjalistams ir pritar darbininkams kowojantiems su darbdawiais, bus tuojaus nuo darbo praszalintas. Toks wienok padawadyjimas ne isznaikys socjalizmo, bet priezingai, tik jį sudrutis. Neteisingos tiesos gimdo wisur juo smarkesni pasipriešinimą, juo jos neteisinges. Tas pats bus ir Wokietijoj: rando kowa priez socjalistus tik sudrutis paskutinius.

Reading, Pa. Superintendentas Reading & Southwestern stritkarių kompanijos, Passmore, iszdawė wisiems tarnaujantiems įakymą, iki 1 d. Balandžio nusi skusti barždas ir usus; kas to nepadarys, liks nuo wietos praszalintas. Ką čia gal kenkti baržda arba usai tarnaujanczių? Reikalaujantis baržda duoda darbdawiu wien sawo darbą ir darbdawys juk tik už darbą užmoka, taigi ir reikalauti nuo darbininkų daugiaus ko ne turi tiesos.

Chicago, Ill. Darbininkai dirbant skurį iszdirbinyčiose, kurie buwo sugrižę prie darbo, wėl pakėlė sztraiką. Priezastis to yra ne darbdawiai, bet szeto gubernatorių, kurisai praszalino pirmutinius santaikos sudzius, kokius priėmė teip darbdawiai kaip ir darbininkai, o į ty wietą pasykė kitus. Ty wienok gubernatorių paskirtų ne darbininkai, ne darbdawiai priimti ne nor.

Pittsburg, Pa. Dirbtuwėse „Carnegie Edgar Thomson Steel Works“, Braddocke, suskilo į szmotelius warių masziuos ratas ir iszlakei į szalis, užmzszė wieną darbininką, kitą gi mirtinai sužeidė, sugadino kitas maszinas ir paczių triobų, teip kad dirbtuwė tuom tarpu su wisu uždarė, pakol pagadinimų ne pataisys.

New, York. Darbininkai prie garinių dudy ir jų pagėlibinikai dirbusieje dėl Miesto Fitters Association, gaudami užmokėję iszgirdo paliepiną ateiti ant susitarimo apie naujas darbo iszlygas. Tos iszlygos pasirodė niekesnės, darbininkai todėl usprendė sztraiką pakelti. Imsjame dalywumą apie 60000 darbininkų.

CLEVELAND, Oh. Direktoriai aplinkinių kastynių gawo laiszkus nuo darbininkų, kuriuose raszėjai liepia praszalinti nuo darbo wisus neprigulinczius darbininkizskas organizacijas darbininkus. Jeigu to nepadarys, atsiuntę laiszkus žada isznaikinti su wisu kastynes.

CHICAGO, Ill. Sztraikas darbininkų dirbančių prie kybančių miesto geležinkelų pasibaigė. Kontraktoriai praszė sztraikuojantiems darbininkams, kad jie, kaip darbininkai reikalawo, praszalino nuo darbo wisus neprigulinczius prie darbininkizskų organizacijų darbininkus.

NEW YORK. Mantelij siuwėjai wėl rengia sztraiką. Darbininkai ne nori priimti naujo iszmo kėjimo uždabio būdo nuo sztukos, jie reikalauja, idant būtų sugražintas senasis budas, pagal kurį, už 59 walandas darbo per sanwaite, uždirdawo jie nuo 10—18 dol.

CLEVELAND, Oh. Sztraikas darbininkų prie kasimo kanalo ant Wilson ave. pasibaigė per prisi dėjimą miesto majoro, McKissono. Kontraktoriai sutiko mokėti darbininkams po 1 d. 25c. ant dienos (priesz sztraiką mokėjo tik 80—90 centų).

PHILLIPSBURG, Pa. Kalnakasiai ant sawo susirinkimo ne sutiko ant numazinimo užmokėsio už darbą; užgryė atsileipti į dirbančius už mažesnę prekę darbininkus, idant jie paliautų dirbę.

Bristol, R. I. Uždarė čia ant dwiejų sanwaiczių dirbtuwę „National India Rubber Co.“ 1400 darbininku per tai nustojo uždabio.

Lotisa, Ky. Sawininkai kastynių prie Greary Creek apgarsino, kad nuo 1 d. Balandžio pradedo darbą ir reikalauja 1000 darbininkų.

Denver, Col. Rengia čia didieles cukraus dirbtuwes; ant ko, kaip sako, cukraus „trust“ paskiria 5,000,000 dol.

HUNTINGTON, W. Va. Warstotoose Chesapeake & Ohio geležinkelio pradėjo wėl darbą, kur patilpo 850 darbininkų.

READING, Pa. Sudegė čia bicyklių dirbtuwė „Acme Bicycle Works“. Dirbusieje čia darbininkai neteko darbo.

COLUMBUS, Oh. Darbai čia labai prastai eina; daugelis kalnakasių tiesiog badę kenczia.

ISZ Lietuwiszku dirwu AMERIKO.

Aukos ant emigrantų namo.

Aukos ant emigrantų namo pradeda plaukti. Prie seniaus pasifrtų ant to aukų, dabar wėl „Vienybė“ pranesza apie paskyrimą ant to: nuo Draugystės Mindaugo isz jos kasos—10 dol.; wiu wien sawo darbą ir darbdawys juk tik už darbą užmoka, taigi ir reikalauti nuo darbininkų daugiaus ko ne turi tiesos.

Chicago, Ill. Darbininkai dirbant skurį iszdirbinyčiose, kurie buwo sugrižę prie darbo, wėl pakėlė sztraiką. Priezastis to yra ne darbdawiai, bet szeto gubernatorių, kurisai praszalino pirmutinius santaikos sudzius, kokius priėmė teip darbdawiai kaip ir darbininkai, o į ty wietą pasykė kitus. Ty wienok gubernatorių paskirtų ne darbininkai, ne darbdawiai priimti ne nor.

Pittsburg, Pa. Dirbtuwėse „Carnegie Edgar Thomson Steel Works“, Braddocke, suskilo į szmotelius warių masziuos ratas ir iszlakei į szalis, užmzszė wieną darbininką, kitą gi mirtinai sužeidė, sugadino kitas maszinas ir paczių triobų, teip kad dirbtuwė tuom tarpu su wisu uždarė, pakol pagadinimų ne pataisys.

New, York. Darbininkai prie garinių dudy ir jų pagėlibinikai dirbusieje dėl Miesto Fitters Association, gaudami užmokėję iszgirdo paliepiną ateiti ant susitarimo apie naujas darbo iszlygas. Tos iszlygos pasirodė niekesnės, darbininkai todėl usprendė sztraiką pakelti. Imsjame dalywumą apie 60000 darbininkų.

gwo, todėl galima džiaugtiesi ir isz to, kas dabar yra; turime wienok wiltį, kad juo toliaus, juo labiaus stiprės teip wisuomeni naudingus turinti mierius „Tėwynės Myletojų Draugystė“, kad twersis wisur, kur tik yra kiek musų brolių, jos naujos ir wis naujos kuopos. Tikėdami, kad daugelis nepristoja prie tos draugystės tik todėl, kad nepažįsta jos įstatų; mes tuos įstatus perspaudiname.

ISTATAI Tėwynės Myletojų Draugystės.

§ 1. MIERUS „T. M. D.“ yra: iszleisti lietuwizskas mokslizskas kalbas ir platinti apswietimą.
§ 2. Draugais gali būti kiekwienas, be skirtumo.
Norintis pristoti Draugystėn, ieskreipia prie jėb wieno Draugystės wirszininko.

Wisi draugai turi lygias tiesas.
Kiekwienas draugas gawna Draugystės iszleistų rasztų po wieną knygę.
Kiekwienas draugas turi turėti saw už pareigą didinti Draugystę, pawadant naujus draugus.

§ 3. Kiekwienas draugas, Amerikoje, moka ant metų 60 centų.
Did. Lietuwėje 1 rublį.
Prusų Lietuwėje 2 markes.
Norintieje Draugystę paszepti, pagal norą gali ir daugiaus mokėti.
Draugystė priima ir aukas.
§ 4. Apie spaudinimą rasztų ir jų wertumą nutaria „Literarizskas Komitetas“.

§ 5. Rasztininkai, kurie sawo rasztais szelpos Draugystę, yra priimami kaip garbės draugai.

§ 6. Lietuwėje beturcziams knogos bus dawanuojamos per tamtikslui iszskirtą komitetą.

PASARGA. Dawanojimas knygų beturcziams Lietuwėje yra tai sunkiausias daiktas, bet Draugystė turi wilių, kad atsiras nemenkai draugų ir isz Lietuwos, kurie tą darbą palengwys.

Draugais platino knygų komiteto galt būti ir paszaliniai. Kol jie pildo tą priderystę, turi tokias jau tiesas, kaip pilni Draugystės draugai. Jie kartą ant metų iszduoda skaitlių dawanai, beturcziams iszduwanotų knygų.

§ 7. Wirszininkai Draugystės susideda: isz Prezidento, Sekretoriaus, Kasieriaus, Apdirbėjo reikalų Draugystės, Knegininko, ir Literarizsko Komiteto.

§ 8. Wisi nutarimai yra per laikraszczius apskelbiamai.

ADRESAI

Centralizskų wirszininkų draug. „Tėwynės Myletojų“.

Prezidentas:

J. Kazakewycze, Box 391 Hazleton, Pa.

Kasierius:

J. Milauckas, 308 W. Centre str. Mahanoy City, Pa.

Sekretoriai:

P. Mikolainis, Box. 52 Thorp, Wis.

Apdirbėjas:

T. Astramskas, Box 200, Minersville, Pa.

Rankraszczius dėl „T. M. D.“

reikia siųsti ant rankų literarizsko komiteto:

1) p. Szerno, „Lietuwos“ re. daktoriaus, 924. 33rd Str.

Chicago, Ill.

2) Rev. A. Kuapo,

352 South Str.

Wilkes-Barre Pa.

Naujos Knogos.

Duonos įieszkotojai. Apysaka Henriko Sienkiewicziaus. Lietuwizskai iszgulde V. Stagaras. 1897m. Spaustuweje Garso Amerikos Lietuwiu. Shenandoah, Pa.

Yra čia apsuptyti wargai wienos lenkizskos szeimynos, kuri, duonos įieszkodama, atkako į Ameriką. Raszėjus tos apysakos, Sienkiewicz, gerai pažinojo iszlygas, kokiose atsiranda atkakę į Ameriką ne apswiesti lenkizski ateiwai, nes pats kelis metus Amerikoje iszgyweno. Apraszo jis wargus wienos lenkizskos szeimynos, kuri isz syk apsigywen ant farmos, bet užėjo twanais teip, kad wisi norinti farmeriauti sawo žemės plotus turėjo apieisti. Sanariai szeimynos, ne mokėdami terp apskuri amerikiecių gywentis, wiens po kitam isznyko; paskutinė pasiėkandino New Yorko prielaukoj Mariuka, dukterė apledusio sawo tėwynę lenko. Sienkiewicz wienas isz geriausių lenkizskų raszėjų, puikiai apraszo wisus wargus, kokius ateiwai teip kolonę, kaip ir jau atkakę į Ameriką turi kęsti.

Wertimas rods ne gal lygintiesi su lenkizsku originalu, bet ne blogas.
Rinkimas walto. Valzdelis isz Lietuwu gywendimo V. Stagaras. 1897m. Spaustuweje „Garso Amerikos Lietuwiu“. Shenandoah, Pa.

Yra tai paweikslėlis, kaip musų žmonės renka tėwynę walszczius wirszininkus; ne rupi jiems, idant walszczius turėtų gėrą ir teisingą walszczius wirszininkų, bet renka paprastai lenkizskų, bet renka rinkėjams ant iszleidimo knygų pinigų. Tarp mus wienok toksai supratimas platina labai isz plėn-

gwo, todėl galima džiaugtiesi ir isz to, kas dabar yra; turime wienok wiltį, kad juo toliaus, juo labiaus stiprės teip wisuomeni naudingus turinti mierius „Tėwynės Myletojų Draugystė“, kad twersis wisur, kur tik yra kiek musų brolių, jos naujos ir wis naujos kuopos. Tikėdami, kad daugelis nepristoja prie tos draugystės tik todėl, kad nepažįsta jos įstatų; mes tuos įstatus perspaudiname.

ISTATAI Tėwynės Myletojų Draugystės.
§ 1. MIERUS „T. M. D.“ yra: iszleisti lietuwizskas mokslizskas kalbas ir platinti apswietimą.
§ 2. Draugais gali būti kiekwienas, be skirtumo.
Norintis pristoti Draugystėn, ieskreipia prie jėb wieno Draugystės wirszininko.
Wisi draugai turi lygias tiesas.
Kiekwienas draugas gawna Draugystės iszleistų rasztų po wieną knygę.
Kiekwienas draugas turi turėti saw už pareigą didinti Draugystę, pawadant naujus draugus.
§ 3. Kiekwienas draugas, Amerikoje, moka ant metų 60 centų.
Did. Lietuwėje 1 rublį.
Prusų Lietuwėje 2 markes.
Norintieje Draugystę paszepti, pagal norą gali ir daugiaus mokėti.
Draugystė priima ir aukas.
§ 4. Apie spaudinimą rasztų ir jų wertumą nutaria „Literarizskas Komitetas“.
§ 5. Rasztininkai, kurie sawo rasztais szelpos Draugystę, yra priimami kaip garbės draugai.
§ 6. Lietuwėje beturcziams knogos bus dawanuojamos per tamtikslui iszskirtą komitetą.
PASARGA. Dawanojimas knygų beturcziams Lietuwėje yra tai sunkiausias daiktas, bet Draugystė turi wilių, kad atsiras nemenkai draugų ir isz Lietuwos, kurie tą darbą palengwys.
Draugais platino knygų komiteto galt būti ir paszaliniai. Kol jie pildo tą priderystę, turi tokias jau tiesas, kaip pilni Draugystės draugai. Jie kartą ant metų iszduoda skaitlių dawanai, beturcziams iszduwanotų knygų.
§ 7. Wirszininkai Draugystės susideda: isz Prezidento, Sekretoriaus, Kasieriaus, Apdirbėjo reikalų Draugystės, Knegininko, ir Literarizsko Komiteto.
§ 8. Wisi nutarimai yra per laikraszczius apskelbiamai.

siulyti degtinės rinkėjams už jų balsus, duoda todėl, kad gerai žino, jog už tą degtinę apturės rinkėjų balsus, ir kad jie jo degtinę priims. Rinkimai niekur turbūt Lietuwėj ne apsieina be girtuoklawymo: balsuojanti teip pasigeria nuo dykai gautos degtinės, kad net su wisu nežino paskui, nė kaip balsawo, nė už ką. Pasakojime teisingai apraszoti toki rinkimai; galima raszėjui užmesti tik silpnai apdirbtą akelįj.

Apie žemes widiurus. Apie visokius daiktus, isz kuriu susideda žemes žieve; apie augalus ir gywuolius priesz griektwani buwius: apie žalcia-driežius, žuvis-driežius, apie lekiaczius smakus ir apie kitokius stebuklus. Tilzėj. 1896m. Spaudinta E. Jagamasto Uk-ko priedai paskutinio bertainio perezuts meti.

Knigutė apraszo wiską trumpai ir suprantamai apie wisus tuos daiktus, apie kokius pažada sawo uždwardinime. Apdirbtą pagal lenkizską M. Brzezinskio darbą. Lietuwizskai sutaisė p. Berzas. Dėl geresnio supratimo pridėti čia ir paweikslėliai seniai jau nuo žemės pawirszius isznykusių gywuolių. Knigutė pamokinanti ir labai naudinga.

Skolos Europos wieszpatszczių.

Antroje pusėje bėganczio szimtmečio skolos wisų Europos wieszpatszczių diktai pakilo, ypacz gi po prancuzų su wokiecziams karei, kada wisos Europos wieszpatsztės lenkezių pradėjo dauginti karizskas pajegas ir gerinti ginklus. Pagal daugumą skolos, pirmą wietą užima Prancuzija, kuri turi iszwisio 26778000000 fr. skolos, taigi ant kiekwieno gywentoj iszpuola po 698 frankų.

Antrą wietą užima Anglija, kurios skola pasiekia 16424000000 fr., taigi 416 frankų ant kiekwieno gywentoj. Skola Maskolijos yra 15767000000 fr., taigi po 161 fr. ant gywentoj. Wokietija turi skolos 15262000000 fr., po 296 fr. ant gywentoj. Austrija ir Wengrija 14021000000 arba po 338 fr. ant gywentoj; Italija 12941000000 fr., arba po 418 fr. ant žmogaus galwos; Ispanzija 5969000000 fr., arba po 339 fr. ant kiekwieno gywentoj; Portugalija 2741000000 fr. arba po 733 fr. ant žmogaus; Turkija 2999000000 fr., arba po 535 fr. ant žmogaus; Holandija 2291000000 fr., arba po 477 fr. ant žmogaus; Belgija 2244000000 fr. arba po 354 fr. ant žmogaus; Rumunija 1182000000 fr., arba po 254 fr.; Grijija 730000000 fr., arba po 334 fr.; Szwedija 407000000 fr., arba po 88 fr.; Serbija 360000000 fr., arba po 157 fr.; Danija 253000000 fr., arba po 116 fr.; Norwegija 227000000 fr., arba po 114 fr. Bulgarija 218000000 fr., arba po 66 fr.; Szweicarija 740000000 fr., arba po 25 fr.; Finlandija 730000000 fr., arba po 30 fr.

Taigi pasirodo, kad isz wisų Europos wieszpatszczių Prancuzija turi didžiausią skolą; čia iszėjmus wieną Portugaliją, daugiausiai skolos iszpuola ant kiekwieno gywentoj. Skolas tas pagimdė karės, kokias Prancuzija wendė szime amžį. Tuom wienok Prancuzija skiriasi nuo kitų wieszpatszczių, kad ji ne tur swetw užtrauktų skolų, čia wiesos skolos Prancuzijoj užtrauktos, taigi randas kaltas sawo

Forma Tikieta ant ateinanciuotarninko del balsavimo.

Nathaniel C. Sears,
ant majoro.

Carter H. Harrison,
ant majoro.

Harmon L. Parnellee,
ant majoro.

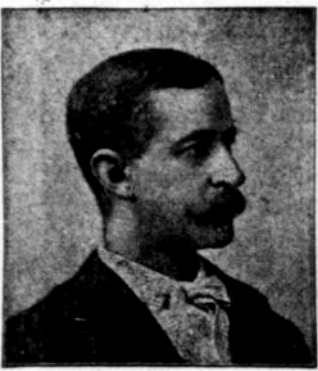
John Glambek,
ant majoro.

Czia parodome, koks bus tikieta ant ateinanciuotarninko elekcyj, idant žmonės, kurie dar pirmu kartu eis balsuoti, nesuklystų, bet galėtų atiduoti savo balsą už tą partiją, už kurią jie nori. Ant szio tikieta mes, dėl stokes vietos, parodome tiktai keturias partijas, bet bus jų daugiau, vienok Republikonizska partija stovės ant pat pradžios tikieta, taip kaip dabar matote ją stovint pirmiausiai.

Taigi norintis balsuoti už republikonizską partiją, kada paims tikieta į ranką, tegul jau daugiau nieko ne daro, tik tegul su atramentu padaro vieną kryžiuką pirmutinėje ratukėje, taip kaip matote virszui ant szio tikieta; padaręs tą vieną kryžiuką, tegul suvynioja tikieta taip, kad to kryžiuko ne būtų matyti, ir tegul jį atiduoda sudziai. Jei-gu kas per nesupratimą padarytų to kryžiuko, arba daugiau, to tikieta, prie skaitymo balsų, bus izmestas szalyn ir jo balsas ne bus paskaitytas. Užtai įsitęmkit gerai, idant nesuklystumėt.

Vietos balsavimo atsidarys 6-tą valandą ryto, o užsidarys 4 valandą po pietų. Szimet daugybę bus svieto prie balsavimo; už tai kiekvienas tegul pasiskubina iš ryto, nes po pietų, per daugybę svieto, ne prieis, o 4 valandą uždarys viską ir kurie pasivėlys, jau balsuoti ne gaus.

Pamykit— utarnike, tik nuo 6-tos ryto, iki 4-tos po pietų. Nepasivėlykit!

Nathaniel C. Sears,
Republikonizskas kandidatas

Miesto Majoro.

Nathaniel C. Sears jau keli metai kaip yra sudzia augszciausio sudo. Jo sudas yra vedamas geriausioje twarke ir nera žmogaus Chicagoje, kuris galėtų iztartiti kę priezingo priezasis su dzia Sears. Kam taikiesi turėti pas jį kokį reikalą, jį pagiria už jo izsmintį ir teisingumą. Užtai, jeigu jisai liks apirinktu miesto majoru, turėsime geriausią ir teisingiausią majorą — miesto gspadorių, teisingesnių už visus, kokius sulys dzia dienai turėjome. Dėlto kiekvienas lietuvis einantis balsuoti, tegul atiduoda savo balsą už Nathaniel C. Sears'ą.

Roy O. West,

Republikonizskas kandidatas

Miesto advokato.

Roy O. West gyvena 5443 Union ave. Yra gimęs miestelyje Georgetown, Wermilion Co, Ill. Pabaigė mokslo De Paw universitete, Greencastle, Ind., kuriame buvo perdtėtinu dailės mokslo jaunikaizijų ir jaunikaizijų tiesų. Per keletą metų praktikavo Chicago suduose kaip advokatas. Potam buvo asistentu pawietinio advokato ir 1895 m. tapo izrinktu ant miesto advokato, kuriuomi yra sziedien ir ant tolesnio laiko eina.

Jis per laiką savo advokatystės uždzėdyjo miestui arti dwidesimts szesziis tukstanczius dol. Ant rankų advokato yra atiduotos wisos prows, kokios atsitinka priez miestą, kaip tai: susižėdimai ant sugedusių "sidewalkų", tiltų ir t.t. Labai naudingai bus mūsų žmonims susipažinti su juom, nes atsitiks kokiai nelaimė, gdlma bus kuo geriausia rodą gauti. Taigi dienoje balsavimo tegul kiekvienas balsuoja republikonizską tikieta, o tokiu budu jo balsas teks ir dėl Roy O. West.

Chas. Gross,

Republikonizskas kandidatas

Miesto kasieriaus.

Charles Gross yra wokietyš, gimęs Chicagoje 1853 m., pabaigęs czionai mokslaines. Yra gerai žinomas tarp Chicago wokiečių ir amerikonių izsawo teisingumo is izminties, taigi nera abejonės, kad jis 6 d. Balandžio bus izrinktas miesto kasierium. Dėlto ir wisi lietuviui priwalio atiduoti savo balsus už Charles Gross'ą.

Frederick Lundin Jr.

Republikonizskas kandidatas

Miesto klerko.

Frederick Lundin 1894 m. tapo izrinktu senatoriumi Illinois walsztijos, kurio tarnysta baigiasi ir dabar gawo nominaciją ant miesto klerko. Jis yra gimęs Szwedijoje; 28 metų kaip pribuvo į Ameriką, turėdamas dar tik 6 metus amžiaus. Jis pabaigęs mokslo Chicago moksloinėse, tuojuos emėsi prie politikos kaip delegatas iz 28os

wardos, kurioje turėjo geriausių pasiekimų. 1890 užsiėdė wizi wasarinių gėrymų, žinomą wizu Amerikoje po wardu: "Juniper-Ade". Jo ofisas ir fabrikas randasi po nr. 2443 W. Kinzie str., o gyvenimas 2583 W. Superior st. Yra labai patogus, jaunas žmogus ir jeigu jis taptų izrinktu ant miesto klerko, žmonės, kurie su juom susipažista, turės sau geriausį prietelią. Jisai bus nedėlioje ant lietuviszko mitingo; taigi pribukite wisi, o susipažisite su juom.

Dumbar,

Republikonizskas kandidatas ant Aldermano 6tos Wardos.

Wisi augszciaus minėti kandidatai bus ant lietuviszko mitingo bažnytinėje salėje, tuojuos po sumai. Pribukite wisi, o izgirsite jį prakalbas ir susipažisite su jais.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau sawo szwogerio, Antano Stankaus, paeinancio izs Kauno rėd., Reselinių paw., Jurbarko woiat, kaimo Mantwili. Pirmiau jis gyvena Tailorville, Ill. Kas žinotu, kur jis gyvena, teikis man dzanestis, o as už tą atnagrąsiu, nes turiu jį labai swarbi reikalą. Antanas Mockewicz, Box 81, Farley, Mass. (3-4)

Pajieszkau sawo draugo, Jurgio Masalczio paeinancio, izs Riestagalių kaimo, Naumieszkio paw., Suwalkų gub. Teikis atsisaukti ant adreso szito: Juozas Kriščiūnas, 2521 Carrey All, Pittsburg, Pa.

Pajieszkau sawo pusbrolio, Jurgio Ruko, paeinancio izs Wilniaus gub., Rakų paw. Warnių woi. Smolninkų kaimo; pirmiau gyvena Philadelphiaj. Teikis atsisaukti ant szito adreso: Simon Alek, 406 Millbury Str., Worcester, Mass.

Pajieszkau Ant. Pakaszio, paeinancio izs Abrauckų kaimo, Leipalingio gm., Seiny paw. Amerikoje yra jau 11 metų. Gyvena Bay City, Mich. Jeigu kas žino apie jį, arba jis pats, jei yra gywas, tegul atsisaukia. Swarbiausias reikalas. Adresas: Rev. J. Žilinskis, Box 103, MtCarmel, Pa. (29-5)

John W. Hepburn,

Republikonizskas kandidatas

South Town Assessoriaus.

Ant assessoriaus rankų yra pawesta aprokawimas wisokios sawasties miesto gywentojų ir pagal jų werte uždėti mokeszczius (taxus) ant jų. John W. Hepburn yra geras ir kiekvienam prieinamas žmogus taip, kad kiekvienas turintis kokį reikalą, wisada gali gaut pas jį geriausią rodą ir pagalbą, jeigu tik tas reikalas randasi jo gelėje. Dėlto dienoje rinkimų, 6 Balandžio, kiekvienas priwalio atiduoti savo balsą už John W. Hepburn.

Samuel H. Trude,
Republikonizskas kandidatas ant South Town Supervizoriaus.

Jas. A. Hogan,
Republikonizskas kandidatas ant South Town Ko'ektoriaus.

Isz wisur.

Maskolizski laikraszcziai, siundydami maskolizskas waldzias priez finlandiecius, teiposi wisokios czia rando dzaromas reformas, juo toliaus, juo labiaus panciozianczios liuosybę Finlandijoje, pakelę czia labai nekonting maskolij; nekontingas tas apsiereizkė ne tik terp suaugusių, bet net terp waičių. Mieste Wiborge yra finiszka ir maskolizska gimnazija; mokintiniai wienos negal susitikti su mokintiniais kitos, idant ne susimustu. Neseniai mokintiniai finiszkos gimnazijos, patikę mokintinių maskolizskosios, sunų maskolizsko pulkawinko, Bielawski, sunkiai jį sumusė. Wienas finietis sudawė Bielawskiui su lazda ir smilkinį, nuo ko tasai puolė ant žemės. Tasyk finiszki mokintiniai, palikę gulintį, izsbėgiojo; tasai po walaudai atsigailewewes par slinko dar namon, bet czia po kelių walaudų pasimirė. Neisnigsi siundymai tulį maskolizskų newa patrijotizskų laikraszczijų pakelia nekonting maskolij ne tik terp finų, bet ir terp kitų, priez kuriuos siundo waldzias tiemaskolizski laikraszcziai ir juo toliaus, juo daugiau pridirs jie mums pritaranczių. Mokėkime tik pasinaudoti izs kwailumo maskolizskų patrijoty ir waldzių, susipažinkime su tais nekenciancziais maskolij, susitarkime su jais, o tikrai galima sakyti, pasiliaus beprotizski waldzių pripaudimai. Kitaip nieko ne izsdėrėsimė.

Maskolijos randas dabar newa remia turkus priez grekonis; tuom tarpu daugiau Maskolijos gywentojų pritaria grekonėms ir parodo nekonting turkų, jeigu tik progą pasitaiko. Mieste Jaltoj, ant Krimo, pietinėj Maskolijoje, 3 d. Kowo susibarė du darbinikai: grekonis su turkumi. Besibaranti pradėjo pesztiesi. Už turkų užstojo turkai darbinikai, už grekonį gi maskolai ir kiti grekonys. Prasidėjo musztynės, kuriose emė dalywų mą keli szimtai žmonių. Szalinį, kai grekonij pasirodė drutesni, jie pergalejo turkus: turkų pardawinczos, kofeinės ir namai likosi izsplėzti ir iznaikinti. Izs Liwadijos paszaukė rotą kariuonos, bet ir ta negalėjo musztynių apstabyti; nustojo jos tasyk, kada jau ne buvo ką musztiti ir daužyti. Apie 20 žmonių izs abiejų pusų likosi sunkiai suzeistų. Tuos reikėjo gabenti į ligonbutį. Daugelis maskolų liko suaresztuotų.

Gywentojus Wladikaukazo, Kaukazo kalnuose, izsgazdino szitoksi apsiereizskimas. Wakari nē dangaus dalis buvo apsiniaukusi ir tik kur ne kur per debes tarpus galima buvo žwaigždes užmatyti. Wiena žwaigždė wakaruose atsižėmė sawo nepaprastą žalswą szwiesą, nuo kurios aplink bėgo kaipi spinduliai. Paskui žwaigždės szwiesą pradėjo mažintiesi ir rodėsi su wisi izsgeso, tik ant debesų atsimusė palszas nuo jos apwalos szlakas, 2 sieksnių skersbruksnio. Po keleto minutų žwaigždė wėl pasirodė ir rodėsi wis didesnė ir didesnė, mėtė į szalis kibirksczių spindulius. Potam szwiesą jos wėl mažinosi, paskui wėl didinosi. Tasai apsiereizskimas traukėsi keletą walaudų ir jis labai izsgazdino miesto ir aplinkinių gywentojus, kurie tikėjo, kad ant žemės puola didelė žwaigždė, kuri izsnaikys czia žmonis ir wisokią gywybę; daugelis tikėjo, kad ateina jau swieto pabaiga.

Izs Warszawos bankieris: Sunus wieno Warszawos bankieriaus, žydėlis, buvo susižėdawęs su duktere kito bankieriaus, kuri mokinosi m'ieste Frankfurte, Wokietijoje. Ten jį susipažino su wienu jaunu Frankfurto žydu ir įsimylėjo, tasai atsisaukė į tėwus merginos ir prazė jį duot sawo dukterį už pacybę, bet tie nesutiko, tik pargabeno izs Frankfurto dukterį ir umai paskyrė diena ant apsiwedimo su warszawiniu sužieduotiniu. Frankfurto žydas apie tai dazižinojės, atkako į Warszawą, pasimatė su merginos sužieduotiniu, su kuriuom groitai susitaikė: tas sutiko už pinigus parduoti frankfurtieciui sawo sužieduotinę. Ant jų susitaikymo sutiko ir tėwai.

Izseinantis Kuritboj, Brazilioj, lenkizskas laikrasztis "Gazeta Polska w Brazylii", pranesza apie szitokį baisų atsitikimą. Miestelyj St. Antonio da Cachveira, wiena moterizskė pagimė waiķa. Motina užmigo sawo namuose, bet įsis miego prikėlė rėksmas waiķo. Persigandusi moterizskė pamatė, kad į lowę įsirangė gywatė. Sugriebė ją greitai per pusę ir mėtė izs lowos ant grindų. Tasyk pamatė ant grindų pieną laszus. Mat gywatė įsilinkusi į lowę, prisigriebė miegancios moteries kruczių ir izs jų prižindo pieną.

Nesenai mieste Charkowe, Pietinėj Maskolijoje, prie einanczių namon jaunų moterizskų priiskabino koksi jaunas dykaduonis ir pasiulė moterims sawo meilę. Moterys teip už tokią pasiulymą įpyko, kad szoko prie jauniko ir norėjo jį nuo tilto i upę įnesti: wiena pagriebė už kojų, kita už galwos ir izskėlė ant tilto barjieros. Butų gal izs tikro paskandinusios nekwieta jauniki, jeigu praeiwai ir policija ne butu jo izs moterų nagų izsweržė.

Ant anglizsko karizsko laivo "Theseus", ant Widuržeminių Jurių, netoli salos Malto, atsitiko torpedų eksplozija. Didelė dar laimė, kad ta eksplozija atsitiko ne widurj laivo, ant kurio buvo 400 žmonių, tik laike manewrų su tarpedomis ir teip wienok 30 jurinčių sunkiai likosi suzeistų. Wienas izs suzeistų tuojuos pasimirė, yra dar kitas mirtinai suzeistas.

Prancuzas Leguire, padirbo bicyklį, kurį galima teip sudėti, kad jį galima į kizianij isidėti. Dalsys jo teip wiena į kitą sustumia, kad telpa į kizienij. Ant izstraukimo susietumusių dalyų ir padarymo bicyklio tinkanczių wazižėjimui, užtenka paspausti keletą guzikų, o pats automatizškai sudeda teip, kad galima sėsti ir waziuoti.

Maskolijos apszwietimo ministerija izdawė naują padawadijimą, pagal kurį, įrengtose wokiečių kolonizacij dēl jų waiķų mokslainėse mokijomui kalba, izšmus wien tikėjimo mokslo, turi but maskolizska. Taigi mat p Delianow griebiasi jau ir wokiečių. Tokiu budu juo toliaus, juo daugiau mes atrasime pritarę mūsų reikalawimams Maskolijoje.

Kaime Mokre, netoli Toruniaus, Wakarinij Prusų prowincijoj, 40 žmonių užsikrėtė trichinai nuo kiauhenos, kurią pirklo nuo mėsinio "Schinauer'o". Wienas izs užsikrėtusių, Krueger, jau pasimirė. Keletas izs apsirgusių dar turės teipogi mirti.

Peterburga, trukis Mikolajinio geležinkelio atgabeno, izs rando rankose esanczių Siberijos aukso kastynių, izskasta juos aukš. Aukso sudėtas į 11 skrynijų, yra jo 168 pudai. Aukštą izskasė kastynėse per szesziis pakutinius mėnesius (nuo 1 Rugšio pereinų metų, iki 2 d. Wasariaus bėganczių metų).

Kaime Pazierje, Godowo pawietij, wiena ukinkė pagimė mergaitę. Užgimus mergaitė turėjo galwą su dwiem burnom, izs abiejų galwos szalių; dwi akys buvo teipgi izs abiejų galwos szalių; wisas mergaitės kūnas iki juostai buvo plaukais apaugęs. Mergaitė užgimė rods gywa, liko apkrizstyta, bet paskui pasimirė.

Izswiystė izs Wokietijos Ameriką mažinasi kas metą. Perteitą metą į Suwienytas Wiesz patystes Sziaurinės Amerikos ne daug atkako wokieczij; szį metą skaitlius atkaksij dar sumažėjo. Wasariaus atkaksij pereinų metų atkako į Ameriką 1879 wokiecziai; szį metą gi tik 1327.

Szweciarizskos kariaunos majoras Rasheim iszrado automatiszką karabiną. Kulka izs wamzdžio rodmeta ne parakas, bet suspaustas garas. Ant izszwio wio ne reikia nė žmogaus: gal karabinas pats szaudyti ir užsiprowyti.

Ant Salomano Salų, Oceanoj, cziaubuwai gywentojai walganti žmonių mėsą, apėmė laiwą "Titus", kurisai su jais prekiawo, užmusė kapitoną ir jurinikus, juos paskui izskep suwalgė, patį gi laiwą izsplėzė ir sudegino.

Kiemo wieszpatystės banko, Peterburgo, banko urėdinkai sudegino popierinių pinigų wertės 37,500,000 rublių.

GEOGRAFIJA

ARBA

MOKSLAS APIE ŽEME.

I DALIS.

Pagal prof. Archibaldą Geikie ir kitus.

Oras nekruta, kolaik apatinės jo eilės arba szaltesnės už virszutines, arba nors ir sziltesnis, tai ne daugiau 1°C. ant kiekvieno 30 pėdų augszcio. Jeigu tik skirtumas didesnis, tai oro eilės jau negal toj vietoj užsilikti. Sziltas oras pradeda kilti į virszų, o szaltas leidziasi žemyn. Jeigu jus kaitinate wandenį, tai užtėmyjate, kad apatinės įsilusios wandens eilės kyla į virszų, o szaltesnės nuo virsziaus leidziasi į apacziją; tą aiszciausiai galima matyti, jeigu wanduo yra drumstas, arba jeigu jame įsimaizsius kokios nors kietos dalelės. Tos dalelės, szylant wandeniui, kyla į virszų ir nuo czia wėl leidziasi su atszalusiu wandeniu į apacziją. Tas pats atsitinka ir oro plotuose įsilus jo apatinėms eilėms.

Pakilęs į virszų oras atsiranda vietose, kur jo spaudimas yra mažesnis; ten jis todėl izssiscekcia ir atszala. Prieszingai yra nusileidus jam nuo augsztybių į apacziją: czia jis susitirsztina.

Czia reikia dar atkreipti atydą ant wieno swarbau, dalyko. Jeigu jus užleisite ant rankos laszą wandens, tai wanduo izsgaruoja, nuo to izsgaravimo ir temperatūra sumažina, ir pajuntate szaltį. Prie kiekvieno garavimo garai paima szilumos dalį. Prieszingai yra wėl jeigu garai ausdami persieckcia į wandenį, taigi į skystimą, tasyk atsiranda wėl kiek szilumos ir garai susilaszindami sugražina atgal tą szilumą, kokią paėmė garuodami.

Nuo įsilusios žemės kyla į virszį sziltas oras drange su wandens garais. Prisigriebęs augsztesnių vietų, jis atszala, dalis garų persieckcia į wandenį, migla, debesis; prie to atsiskiria sziluma, kuri szildo wėl atszalusį czia orą.

Paziūrėsimė dabar, kaip įszyla oras per izstisą dieną. Temperatura oro, kaip paminėjome, paeina nuo temperatūros žemės (taigi nuo padėjimo vietos, metų dalies ir žemės ypatybių) ir nuo oro plaukimo, kuris sumaizso szaltą su szilta eilę irptai perkeickcia ir visą oro temperatūrą.

Dieną, po įtekme saulės spindulių, oras įkaista, naktį gi, drange su kietžemių pavirsziumi, atszala. Todėl tai per dieną mes turėsimė augszciausią temperatūrą (maximum) apie 3 valandą po pietų ir žemiausią (minimum), priez saulės užtekėjimą. Skirtumas tarp augszciausios ir žemiausios temperatūros wadinasi amplituda paros temperatūros.

Mes žinome, kad wanduo ne greitai įkaista, bet ir ne greitai įkaitės atszala. Todėl tai wandens dieną szaltesni už kietžemį, naktį gi jau sziltesni. Todėl tai ties jurėmis amplitudos ir karsztuose terp tropikų karsztuose nedidelės: 1-2°C; ant kietžemio gi, kaip antai daugelyj vietų Sacharos tity, kalnuose Tibeto, Bucharoj jos pakyla iki 20°C. Czia tankiai po karsztai dienai užstoja szaltos su szalnomis naktys. Czia turime pridurti, kad kalbėdami apie oro temperatūrą, mes suprantame apie jo temperatūrą ne ant saulės, tik szeszelyj. Jeigu mes izszesztume termometrą ant saulės, tai jis pats įsziltų nuo saulės spindulių ir nepardytu mums oro temperatūros.

Tankiai gal prireikti žinoti widingę temperatūrą. Ant to reikia žinoti temperatūrą kiekvienos walandos per izstisą parą ir tokiu budu gauname 24 skaitlius; juos sudedame ir sumą daliname ant 24. Izstirimas wienok parodė, kad ant suradiuo widinginės temperatūros paros nera reikalo įjeszkoti temperatūros kas walandą, bet užtenka sudėti augszciausią ir žemiausią ir sumą padalinti ant 2 ir gauname beveik tą patį.

Toku jau budu galime surasti widingę temperatūrą mėnesio ir visų metų; sudėję widinginę temperatūrą kiekvieno mėnesio ir padalinę sumą ant 12, gauname widinginę temperatūrą metų.

Mūsų apgyventuose karsztuose žemiausia metų temperatūra būwą paprastai Sausyje, augszciausia gi Liepos mėnesij. Pietinėj gi žemės pusėj yra atbulai. Liepos mėnesis ten szalciausias, o Sausis szilciausias. Ties ekwatoriumi saulė perbėga per ženitą du kartu per metus, todėl tai czia mes patinkame dvi augszciausias ir dvi žemiausias temperatūras, kurios wienok ne daug wiena nuo kitos skiriasi.

Metų amplituda wadinasi skirtumas temperatūros terp szilciausio ir szalciausio mėnesių. Metinė amplituda vietų toli nuo jurių esanczių yra wisada didesnė, negu pamaruose, kur ore yra daug wandens garų, kurie, kaip žinome, ne daleidžia žemei umai atszalti ir perdaug įkaisti. Taigi karsztai esanti kietžemių widingiuose paprastai turi karsztas wasaras, bet už tai ziemas szaltesnes už vietas pamaruose esanczius.

Metinė amplituda ties ekwatoriumi yra mažiausia. Juogi kokia wieta nuo jo yra toliaus, juo jos amplituda didesnė, juo didesnis skirtumas szilumos žiemą ir wasarą; didžiausia skirtuma yra ties poliais ir jų aplinkinėse ir tai ne lygiai sziaurinėj ir pietinėj žemės pusėj: pietinėj amplituda yra mažesnė negu ant sziaurinio žemės paskulkio ir tas paeina nuo to, kad ant sziaurinio žemės paskulkio yra daug daugiau kietžemių, ant pietinio wandenų. Juo kokią wieta toliaus yra nuo jurių, skirtumas tarp wasaros ir ziemos temperatūros yra didesnis. Teip, paveikslan, Valencijoje, Izpanijoje, widinginė temperatūra Sausio mėnesio yra +5,7°C. Celcius termometro: Liepoz +15,1°C; Varszawas; Sausyje—4,3°C; Liepos+18,6°C; Barnaulė: Sausyje—18°C. Liepos—21,8°C. Didžiausios skirtumos tarp wasaros ir ziemos temperatūros, taigi didžiausia metinė amplituda yra mieste Vierchojanske, rytinėj Siberijoje, kur jį siekia 64,5°C. Ant jos beveik pacziios geografizskos platumos, ant salos Islandijos ne perszoka 10,8°C. Mažiausia metinė amplituda yra mieste Palembate, ant Salos Sumatros, nes tik 0,8°C. C. ant pietinių krantų salos Borneo, kur jį siekia 0,9°C. Taigi czia temperatūra ziemos ir wasaros beveik ta pati.

Iz to, apie ką pirmiaus kalbėjome, matyti, kad sziluma ne wienodai izssiskirsto ant žemės pavirsziaus. Žinoma, juo toliaus nuo ekwatoriaus, juo arcziaus polių, sziluma yra mažesnė. Bet tolumą kokios nors vietos nuo ekwatoriaus dar nerodo tikrai, kokia czia turi but sziluma, nes ant jos atsiliepia ir kitokios priezastys. Jeigu paimsime 52° laipsnį geografizskos sziaurinės platumos, tai ant tos platumos rasime vietas: Valencija, Varszawa, Orenburga ir Barnaulą. Tuom tarpu widinginė sziluma Sausio mėnesio czia bus szitokia. Valencijoje +5,7°C. (40°F.), Varszawoj—4,3°C. (20°F.) Orenburga—15,8°C. (5°F.), Barnaulė—18°C. (0°F.).

(Toliau bus)

Atlieka provas visuose suduose, išdirba visokias popieras — dokumentus; o lapjausei užsiima prodomis už sužėdima ir užmušima geležinkeliu, fabrikuose ir t. t. Kiekvienas turintis koki reikala, tegul pirmiausei pas jį rods pasiklause.

Gali suėsisznet lenkiszcai.